

Handel aan veehouderijbedrijven

GMP+ B 3.2

Versie NL: 1 juli 2017

GMP+ Feed Certification scheme

Historie van het document

Revisie nr./ Datum van goedkeuring	Wijziging	Heeft betrekking op	Uiterste implementatie- datum
0.0 / 09-2010	Voorgaande versies kunnen ge- raadpleegd worden bij Historie		01-01-2011
0.1 / 09-2011			01-01-2012
1.0 / 11-2012			01-03-2013
1.0 / 06-2014	Redactionele wijzigingen: Alle redactionele wijzigingen zijn opge- nomen in een factsheet	Gehele document	01-01-2015
1.1 / 11-2015	Enkele redactionele wijzigingen	Gehele document	01-04-2016
2.0 / 04-2017	Implementatie voorwaarden van posi- tieve declaratie	6.4	01-01-2018

Redactionele opmerking:

Alle wijzigingen in deze versie van het document zijn zichtbaar gemaakt. Dit is hoe u:

- Nieuwe tekst
- Oude tekst

kunt herkennen.

De wijzigingen moeten door de deelnemer uiterlijk op de uiterste implementatie datum worden geïmplementeerd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	ALGEMEEN	5
1.2	STRUCTUUR VAN HET GMP+ FEED CERTIFICATION SCHEME	5
1.3	DEZE GMP+ STANDAARD EN DE DIERVOEDERHYGIËNEVERORDENING	6
1.4	SCOPE EN TOEPASSING VAN DEZE STANDAARD	8
1.4.1	Welke activiteiten	8
1.5	DE STRUCTUUR VAN DEZE STANDAARD	10
1.6	UITSLUITING VAN EISEN	10
2	NORMATIEVE VERWIJZINGEN	11
3	TERMEN EN DEFINITIES.....	13
4	HACCP SYSTEEM EISEN.....	16
4.1	DIRECTIEVERANTWOORDELIJKHEID	16
4.1.1	Algemeen	16
4.2	KWALITEITSHANDBOEK	16
4.2.1	Documentatie en registratie	17
4.2.2	Identificatie en traceerbaarheid	17
4.2.3	Klachten-/calamiteitenregistratie	18
4.2.4	Terugroepen van producten (recall)	19
4.3	VERIFICATIE.....	20
5	BASISVOORWAARDEN	21
5.1	PERSONEEL.....	21
5.2	BEDRIJFSINRICHTING.....	22
5.3	VOGELS, HUISDIEREN EN ONGEDIERTE	22
5.4	REINIGING EN DESINFECTIE.....	23
5.5	AFVAL EN GIFTIG MATERIAAL.....	23
6	BEHEERSING VAN HET PROCES.....	24
6.1	INKOOP	28
6.2	ONTVANGST VAN VERPAKTE DIERVOEDERS OP HET EIGEN BEDRIJF.....	28
6.2.1	Retouren.....	28
6.3	OPSLAG.....	29
6.3.1	Opslag van verpakte diervoeders op het eigen bedrijf.....	29
6.3.2	Opslag van bulk en verpakte diervoeders bij derden.....	29
6.4	VERKOOP (INCLUSIEF UITPONDEN EN UITLEVEREN.....	30
6.5	TRANSPORT.....	31
6.5.1	Aan- en afvoer transport van verpakte diervoeders in eigen beheer ...	31
6.5.2	Afleveren door derden van bulk en verpakte diervoeders.....	31

PART 2 REGISTRATIEFORMULIEREN BIJ DE HYGIËNECODE TUSSENHANDEL	32
ANNEX 1: RECALL PLAN	49
ANNEX 2: VOORBEELDOVEREENKOMST (OPSLAG-)BEDRIJF	50
ANNEX 3: VOORBEELDOVEREENKOMST TRANSPORTEUR	51

1 INLEIDING

1.1 Algemeen

Het GMP+ Feed Certification scheme is geïnitieerd en ontwikkeld in 1992 door de Nederlandse diervoederindustrie als reactie op verschillende ernstige en minder ernstige incidenten met betrekking tot de besmetting van voedermiddelen. Het werd in eerste instantie opgezet als een nationaal schema, maar is uitgegroeid tot een internationaal schema dat wordt beheerd door GMP+ International in samenwerking met verschillende internationale belanghebbenden.

Hoewel het GMP+ Feed Certification scheme is ontstaan vanuit het perspectief van de veiligheid van diervoeder, is in 2013 de eerste standaard voor verantwoord diervoeder gepubliceerd. Daartoe zijn twee modules ontwikkeld; GMP+ Feed Safety Assurance (gericht op diervoederveiligheid) en GMP+ Feed Responsibility Assurance (gericht op verantwoord diervoeder).

GMP+ Feed Safety Assurance is een complete module met normen voor de waarborging van veilig diervoeder in alle schakels van de diervoederketen. Aantoonbare waarborging van veilig diervoeder geldt als een 'license to sell' in veel landen en markten en deelname aan de GMP+ FSA module kan dit uitstekend faciliteren. Op basis van praktijkbehoeften, zijn verschillende componenten geïntegreerd in de GMP+ FSA-normen, zoals voorwaarden voor een feed safety management system, voor de toepassing van HACCP-beginselen tot aan traceerbaarheid, monitoring, basisvoorwaardenprogramma's, ketenaanpak en het Early Warning System.

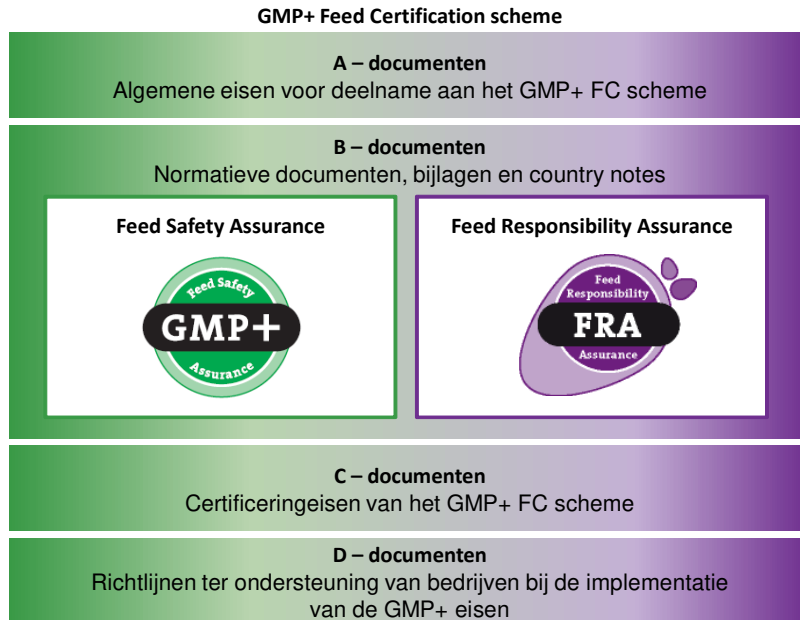
Met de ontwikkeling van de GMP+ Feed Responsibility Assurance module, reageert GMP+ International op de wensen van GMP+-deelnemers. Men verlangt van de diervoedersector dat zij op verantwoordelijkere wijze te werk gaat. Dit omvat bijvoorbeeld het inkopen van soja en vismeel die zijn geproduceerd en worden verhandeld met respect voor mensen, dieren en het milieu. Om aan te kunnen tonen dat de productie en handel op verantwoorde wijze plaatsvindt, kan een bedrijf zich laten certificeren voor de GMP+ Feed Responsibility Assurance. GMP+ International faciliteert de behoeften vanuit de markt via onafhankelijke certificering.

Samen met de partners van GMP+, definieert GMP+ International op transparante wijze voorwaarden in de Feed Certification scheme. Certificatie-instellingen kunnen zelfstandig GMP+-certificatie uitvoeren.

GMP+ International ondersteunt de GMP+ deelnemers met nuttige en praktische informatie door middel van een aantal hulpdocumenten, databases, nieuwsbrieven, vraag- en antwoordlijsten en seminars.

1.2 Structuur van het GMP+ Feed Certification scheme

De documenten in het GMP+ Feed Certification scheme zijn onderverdeeld in een aantal reeksen. De volgende pagina toont een schematische weergave van de inhoud van het GMP+ Feed Certification scheme:

Al deze documenten zijn beschikbaar via de website van GMP+ International (www.gmpplus.org).

Het onderhavige document wordt aangeduid als de standaard GMP+ B3.2 *Handel aan veehouderijbedrijven (tussenhandel)* en maakt onderdeel uit van de GMP+ FSA module.

1.3 Deze GMP+ standaard en de Diervoederhygiëneverordening

In dit hoofdstuk wordt de relatie tussen deze standaard en de Diervoederhygiëneverordening uitgelegd. Deze standaard dient beschouwd te worden als een geaccepteerde Nederlandse hygienecode, zoals bedoeld in de Diervoederhygiëneverordening. De standaard is als zodanig opgenomen in de GMP+ FSA module. In 2010 zal de status van deze standaard worden geëvalueerd, en zal de ontvlechting tussen het Productschap Diervoeder (als eigenaar van de code) en GMP+ International (als eigenaar van de standaard) worden afgerond.

Vanaf 1 januari 2006 is de Diervoederhygiëneverordening (DHV; Vo. (EG) 183/2005) van kracht. Hierdoor is het toepassen van de HACCP (Hazard Analyses Critical Control)-principes algemeen vereist voor alle diervoederbedrijven. Verder zijn in de verordening én in de daarbij behorende bijlagen eisen opgenomen waaraan tussenhandelaren moeten voldoen.

De Hygiëneverordening bepaalt dat vertegenwoordigers van diervoederbedrijven een richtlijn mogen opstellen. De diervoedersector in Nederland kiest ervoor om een richtlijn op te stellen die ook als standaard is opgenomen in GMP+ Feed Certification scheme. Vanwege de richtlijnstatus in Nederland, verwijst dit document naar het Nederlandse Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de Nederlandse toezichthouder voor richtlijnen (*Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, hierna te noemen NVWA*).

Voor bedrijven in het buitenland is dit niet van belang.

Het voorliggende document is dan ook een combinatie van hygiëncode en standaard. Dit document is het resultaat van maatwerk voor de tussenhandelaren die in het kader van de GMP+ FSA module geborgd werden door GMP+ gecertificeerde diervoederproducenten. In het vervolg wordt dit document aangeduid met: hygiëncode.

Deze hygiëncode bevat een aantal goede productiepraktijken, die gebaseerd zijn op een op HACCP gebaseerde geveanalyse van de tussenhandel in mengvoeders en voedermiddelen. De HACCP principes zijn in deze hygiëncode generiek uitgewerkt voor tussenhandel in diervoeders en dit heeft geresulteerd in specifieke beheersmaatregelen ten aanzien van de inkoop, opslag en transport van mengvoeders en voedermiddelen. Deze hygiëncode is bedoeld voor die tussenhandelaren die geen eigen HACCP plan hebben en gebruik willen maken van de identificaties van kritische punten bij de tussenhandel en de vastgestelde algemene beheersmaatregelen uit deze hygiëncode.

Een ondernemer dient zelf na te gaan of de in deze hygiëncode beschreven processen overeenkomen met de werkwijze van het eigen bedrijf. Indien punten in deze hygiëncode niet afdoende beschreven staan, dient de tussenhandelaar een eigen risico- en geveanalyse voor deze punten op te stellen en actiepunten die hieruit voortvloeien uit te werken in beheersmaatregelen voor het bedrijf.

Deze hygiëncode heeft tot doel de risico's op contaminatie van diervoeders tijdens de tussenhandel te beheersen. Middels de generieke uitwerking van de HACCP-stappen voor de tussenhandel van diervoeders zijn de kritische punten in het proces vastgesteld en zijn algemene beheersmaatregelen opgesteld.

Deze hygiëncode is opgesteld door GMP+ International en afgestemd met het International Expert Committee. Hierin zijn alle geledingen van de diervoederkolom vertegenwoordigd.

De hygiëncode bestaat uit twee delen. Deel 1 bevat de uitgewerkte wettelijke voorwaarden, aangevuld met de bovenwettelijke GMP+ voorwaarden. Deel 2 bevat registratieformulieren die de tussenhandelaar in de praktijk kan gebruiken bij het toepassen van de voorwaarden uit deel 1 van de hygiëncode.

Door het correct toepassen van deze hygiëncode toont de tussenhandelaar aan dat hij aan de in de DHV gestelde voorwaarden voldoet. Een tussenhandelaar kan ook zelfstandig invulling geven aan de voorwaarden zoals die in de DHV zijn opgenomen.

Aanvullende GMP+ eisen

In diverse paragrafen zijn enkele aanvullende eisen gesteld die onderdeel zijn van de GMP+ FSA module. Deze aanvullende GMP+ eisen zijn in deze hygiëncode in een groen kader weergegeven. Voor deze onderdelen wordt geen goedkeuring gevraagd van de minister van LNV.

Het complete document maakt als GMP+B3.2 *Handel aan veehouderijen (tussenhandel)* deel uit van de GMP+ FSA module en is als zodanig certificeerbaar.

Doordat deze hygiëncode "Tussenhandel" onderdeel uitmaakt van het GMP+ Feed Certification scheme voor diervoeders kunnen GMP+ gecertificeerde bedrijven bij een NVWA-controle aantonen dat aan de voorwaarden van de Diervoederhygiëne-verordening (DHV) via GMP+ FSA is voldaan.

De hygiëncode is voor iedereen gratis beschikbaar op de website. Ook bedrijven die niet deelnemen aan de GMP+ FSA module kunnen de hygiëncode gebruiken om te voldoen aan de DHV.

1.4 Scope en toepassing van deze standaard

De eisen uit deze hygiëncode zijn van toepassing op tussenhandelaren die rechtstreeks van geregistreerde leveranciers van *mengvoeders en/of voedermiddelen* (voorts in het document aangeduid met de term *diervoeders*) aankopen en deze direct doorverkopen aan de veehouder.

Aanvullende GMP+ eisen

De eisen uit deze hygiëncode zijn van toepassing op tussenhandelaren die rechtstreeks van GMP+ gecertificeerde leveranciers van *mengvoeders en/of voedermiddelen* (voorts in het document aangeduid met de term *diervoeders*) aankopen en deze direct doorverkopen aan veehouders.

Onder deze hygiëncode valt de handel in diervoeders voor landbouwhuisdieren van geregistreerde leveranciers. De handel van huisdiervoeders en niet-diervoeders (zoals diergeneesmiddelen, kunstmest, maar ook andere benodigdheden voor dier en tuin) valt buiten de reikwijdte van de DHV en hieraan wordt verder in deze hygiëncode geen aandacht geschonken.

Uiteraard is deze handel wel toegestaan, maar mag echter geen nadelige invloed hebben op de veiligheid van landbouwhuisdiervoeders die onder deze hygiëncode worden geborgd.

Aanvullende GMP+ eisen

Onder deze hygiëncode valt de handel van diervoeders voor landbouwhuisdieren van GMP+ gecertificeerde leveranciers. De handel van diervoeders van niet GMP+ gecertificeerde leveranciers en de handel van niet-diervoeders (zoals diergeneesmiddelen, kunstmest, maar ook andere benodigdheden voor dier en tuin) is toegestaan, mits deze handel in het kwaliteitssysteem is opgenomen en administratief en fysiek gescheiden is van de handel in GMP+ gecertificeerde diervoeders. Deze producten mogen verder geen nadelige invloed hebben op de GMP+ gecertificeerde diervoeders die onder deze hygiëncode worden geborgd.

1.4.1 Welke activiteiten

Er dient onderscheidt gemaakt te worden in de tussenhandel in verpakte diervoeders dan wel diervoeders in bulk. Een tussenhandelaar kan beide vormen van tussenhandel uitvoeren.

Tussenhandel in verpakte diervoeders

In geval van verpakte diervoeders valt onder het toepassingsgebied van deze hygiëncode de volgende activiteiten:

- a. de aankoop bij de geregistreerde leverancier(s) * en;
- b. het transport vanaf de producent naar de opslaglocatie en/of verkooppunt van de tussenhandelaar en;
- c. de opslag bij de tussenhandelaar en;
- d. de verkoop (inclusief uitponden) direct aan de veehouder en;
- e. het transport naar de veehouder.

Tussenhandel in bulk diervoeders

In geval van bulk diervoeders vallen onder het toepassingsgebied van deze hygiëncode:

- a. de aankoop bij de geregistreerde leverancier(s) * en;
- b. de verkoop direct aan de veehouder.

Wat valt erbuiten?

De tussenhandelaar mag geen bewerkingen aan de diervoeders uitvoeren en ook geen etiket of begeleidend document wijzigen. Verder mag de tussenhandelaar zelf geen transport en opslag van bulkdiervoeders uitvoeren. Indien men deze activiteiten zelf verricht, valt men niet meer onder de definitie 'tussenhandelaar' en dient men zelf invulling te geven aan de eisen van de DHV voor deze activiteiten. Deze activiteiten mogen wel uitbesteed worden aan daarvoor in het kader de DHV erkende of geregistreerde bedrijven. Het GMP+ International beschikt over een goedgekeurde hygiëncode voor wegtransport.

Aanvullende GMP+ eisen

De tussenhandelaar mag zelf geen bewerkingen aan de diervoeders uitvoeren en ook geen etiket of begeleidend document wijzigen. Verder mag de tussenhandelaar zelf geen transport en opslag van bulkdiervoeders uitvoeren. Ook is het niet toegestaan GMP+ gecertificeerde diervoeders te verkopen aan andere GMP+ gecertificeerde bedrijven. Indien men deze activiteiten zelf verricht, valt men niet meer onder de definitie "tussenhandelaar" en is certificering volgens deze hygiëncode niet mogelijk. Het GMP+ International beschikt over andere daarvoor van toepassing zijnde GMP+ standaarden.

Transport en opslag mogen wel uitbesteed worden aan daarvoor in het kader van GMP+ gecertificeerde bedrijven.

*die naast zijn eigen diervoeders ook diervoeders van derden levert.

De eisen in deze standaard zijn van toepassing op organisaties, ongeacht het type of de omvang, die activiteiten uitvoeren die onder de reikwijdte van deze standaard vallen.

Indien een deelnemer activiteiten uitvoert met diervoeders, die buiten de scope van deze standaard vallen, kan het noodzakelijk zijn een andere GMP+ standaard toe te passen in plaats van of als aanvulling op deze standaard.

Voor de exacte details wordt verwezen naar *GMP+ C1 Acceptatievoorwaarden en acceptatieprocedure certificatie instellingen*, annex 1.

De deelnemer blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van de diervoederingsrediënten en de daaraan gerelateerde activiteiten, alsook voor het controleren van naleving van de eisen. Dit moet door de deelnemer zelf te worden uitgevoerd. Door naleving van de eisen die in deze standaard worden weergegeven en door hiervoor gecertificeerd te worden kan de deelnemer de veiligheid en kwaliteit van zijn diensten of diervoederingsrediënten aan derden aantonen

Ongeacht de verplichtingen die uit deze standaard voortvloeien, dient de deelnemer alleen diervoeder in de handel te brengen of diensten m.b.t. diervoeder aan te bieden, die veilig zijn voor het dier en (indirect) voor de verbruiker van dierlijke producten.

De deelnemer mag geen diervoederingsrediënten in de handel brengen die een risico voor de gezondheid van mens en dier of voor het milieu vormen.

1.5 De structuur van deze standaard

Deze standaard heeft een eigen structuur.

GMP+ Bijlagen (GMP+ BAxx), waar ook naar wordt verwezen, zijn aparte GMP+ documenten binnen de B-serie. Als er naar verwezen wordt, zijn ze in het kader van deze standaard van toepassing. Zie ook hoofdstuk 2.

1.6 Uitsluiting van eisen

Een eis kan voor een deelnemer de status 'niet van toepassing' hebben. Een deelnemer mag deze eisen uitsluiten. Hij dient de uitsluitingen uiteraard te motiveren en vast te leggen. De uitsluitingen mogen er in ieder geval niet toe leiden dat de deelnemer diervoeders levert die niet voldoen aan de voederveiligheid, zoals vastgelegd in de GMP+ FSA module.

Er mogen geen eisen worden uitgesloten omdat de deelnemer deze niet relevant vindt, bijv. omdat afnemers er niet om vragen of omdat het voldoen aan deze eisen geen wettelijke verplichting is, of omdat een bedrijf klein is.

2 Normatieve verwijzingen

De tussenhandelaar dient te voldoen aan de normen en voorschriften zoals vastgelegd in de diervoederwetgeving en regelingen.

De tussenhandelaar dient te beschikken over een registratie of erkenning (afhankelijk van de activiteit) in het kader van de Diervoederhygiëneverordening (Vo. (EG) Nr. 183/2005, artikel 10). (Zie ook het kader van paragraaf 4.2.1).

In bijgaand overzicht is de van toepassing zijnde diervoederwetgeving opgenomen.

Nummer	Aanduiding onderwerp	Officiële titel
-	Kaderwet Diervoeders	Kaderwet Diervoeders Besluit Diervoeders Regeling Diervoeders
178/2002	Algemene Levensmiddelen Verordening	Verordening (EG) Nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden.
183/2005	Diervoeder Hygiëne Verordening	Verordening (EG) Nr. 183/2005 van het Europees Parlement en de Raad van 12 januari 2005 tot vaststelling van voorschriften voor diervoederhygiëne. Ondermeer artikel 6 en 7 HACCP systeemeisen en bijlage 2 met nadere voorwaarden.
2002/32/EG	Ongewenste stoffen	Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2002 inzake ongewenste stoffen in diervoeding.
999/2001	Dierlijke eiwitten	Verordening (EG) Nr. 999/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 houdende vaststelling van voorschriften inzake preventie, bestrijding en uitroeiing van bepaalde overdraagbare spongiforme encefalopathieën.
-	Gemedicineerd Voeder	Overheidsbesluit van 2 november 2012, houdende nadere regels omtrent diergeneesmiddelen (Besluit diergeneesmiddelen)

Regelmatig wordt bestaande wetgeving gewijzigd. Deze veranderingen worden doorgevoerd door middel van wijzigingsverordeningen, wijzigingsrichtlijnen en wijzigingsbeschikkingen. Deze wijzigingswetgeving bevat nooit de nieuwe integrale wetstekst, maar bevat meestal slechts informatie over wat in welke wetgeving op welke plek verandert.

Het is dus aan de gebruiker van de wetgeving om alle latere relevante wijzigingen in de oorspronkelijke wettekst te lezen. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van zogenaamde geconsolideerde wetteksten waarin deze wijzigingen reeds zijn verwerkt. Deze geconsolideerde versies hebben echter geen officiële status en zijn over het algemeen niet tot en met de laatste wetswijziging bijgewerkt. Wel wordt voorafgaand aan de geconsolideerde wetteksten aangegeven tot en met welke wijziging de tekst is bijgewerkt. In dit document wordt in verband met de overzichtelijkheid slechts de oorspronkelijke wetgeving genoemd en niet de wijzigingswetgeving.

OPMERKING: de actuele diervoederwetgeving is te raadplegen via bijgaande link:

http://eur-lex.europa.eu/homepage.html;ELX_SESSIONID=X5JxJH6WlfXWRn3sn8kJFmTm7yMJGhMpb3wp45GFKbtG8hPVt25!-904473107?locale=nl

Aanvullende GMP+ eisen

GMP+ gecertificeerde bedrijven dienen daarnaast te voldoen aan de normen en voorschriften van de GMP+ FSA module.

De deelnemers dienen tevens te voldoen aan de relevante voorschriften, zoals deze zijn opgenomen in de GMP+ A-documenten.

Deze documenten zijn te raadplegen op de website van GMP+ International (www.gmpplus.org) .

De specifieke voederveiligheidsnormen (wettelijk en GMP+) staan opgenomen in een GMP+ document, GMP+ BA1 genoemd. Deze bijlage is te vinden via de volgende link: www.gmpplus.org In bijgaand overzicht is de van toepassing zijnde diervoederwetgeving opgenomen.

3 Termen en definities

Basisvoorwaarden-programma	Elke gespecificeerde en gedocumenteerde activiteit of faciliteit die is geïmplementeerd overeenkomstig de “Codex General Requirements of Food Hygiene”, het GMP certificatieschema en de van toepassing zijnde diervoederwetgeving, met als doel om de basisvoorwaarden te scheppen die noodzakelijk zijn voor het voortbrengen van veilig diervoeder in alle stadia van diervoederketen.
Beheersmaatregel	Iedere actie of activiteit die wordt gebruikt om gevaren te vermijden of te elimineren, of te reduceren en te beheersen op een aanvaardbaar niveau. Algemene beheersmaatregel: Een maatregel om een specifiek onderdeel van het basisvoorwaardenprogramma te beheersen. Specifieke beheersmaatregel: Een maatregel om een kritisch beheersingspunt (CCP) te beheersen.
Beheersen	Het nemen van alle noodzakelijke maatregelen om te verzekeren dat alle veiligheidsprocedures worden uitgevoerd met als doel alle mogelijke voederveiligheidsrisico's te elimineren of te reduceren tot een aanvaardbaar niveau.
CCP (Kritisch beheersingspunt)	Een punt, stap of procedure waarvoor het van essentieel belang is dat specifieke beheersmaatregelen worden toegepast om gevaren te vermijden of te elimineren, dan wel te reduceren en te beheersen op een aanvaardbaar niveau.
Corrigerende actie	De actie(s) die moet/ moeten worden ondernomen wanneer het bewakingssysteem van het kritieke beheersingspunt aangeeft dat dit punt niet meer wordt beheerst.
Diervoeders	<p>“Producten van plantaardige of dierlijke oorsprong in natuurlijke staat, vers of verduurzaamd, en de afgeleide producten van hun industriële verwerking, alsmede organische of anorganische stoffen, enkelvoudig of in de vorm van een mengsel, met of zonder toevoegingsmiddelen en bestemd voor dierlijke voeding langs orale weg (def. uit Ri. 79/373 art. 2)”.</p> <p>In deze hygiëncode wordt deze term gebruikt uitsluitend voor mengvoeders en voedermiddelen: “Mengvoeders: Mengsels van voedermiddelen, met of zonder toevoegingsmiddelen, bestemd voor vervoeding in de vorm van volledige diervoeders of aanvullende diervoeders.”</p> <p>Verder vallen hier onder: mineraalmengsels, kunstmelkvoeders, melassevoeders en dieetvoeders. Ook gemedicineerde mengvoeders behoren tot de mengvoeders.</p>

Voedermiddelen: De verschillende producten van plantaardige of dierlijke oorsprong in natuurlijke staat, vers of verduurzaamd, de afgeleide producten van de industriële verwerking ervan, alsmede organische of anorganische stoffen, met of zonder toevoegingsmiddelen, bestemd om te worden gebruikt voor vervoeding, hetzij als zodanig, hetzij na verwerking, voor de bereiding van mengvoeders of als dragers van voormengsels.

In deze hygiënecode gaat het uitsluitend om voedermiddelen bestemd om te worden vervoerd.

Diervoederwetgeving	De wetten, verordeningen en administratieve bepalingen met betrekking tot diervoeders in het algemeen, en de veiligheid van diervoeders in het bijzonder, zowel op communautair als nationaal niveau; zij bestrijkt elk stadium van de productie, de verwerking, de distributie en het gebruik van diervoeders.
FIFO	First in First out: producten waarvan de houdbaarheid het eerst verloopt, moeten ook het eerst afgeleverd worden.
HACCP	Hazard Analysis Critical Control Point: concept voor het op systematische wijze identificeren, evalueren, beheersen en elimineren van potentiële gevaren met betrekking tot de voedselveiligheid.
Ongewenste stoffen	Alle stoffen en producten, met uitzondering van ziekteverwekkers, die aanwezig zijn in en/of op het product dat is bedoeld voor het voederen van dieren en die een potentieel gevaar opleveren voor de gezondheid van mens en dier of voor het milieu of die de dierlijke productie ongunstig kunnen beïnvloeden (def. uit Ri. 20002/32 art. 2)''
Opslag	Het gedurende een periode opslaan van verpakte producten.
Reiniging	Het verwijderen van productresten, vuil en micro-organismen met behulp van een adequate reinigingsmethode opdat de laad-/opslagruimte schoon is.
Risico	De waarschijnlijkheid dat een bepaald potentieel gevaar (hazard) een negatief effect heeft.
Tussenhandel (verkooppunt)	Activiteit waarbij mengvoeders en/of voedermiddelen bestemd voor levering aan (hobby)veehouders aangekocht en verkocht worden. Er vindt uitsluitend opslag en transport van verpakte diervoeders plaats en dus geen tussenopslag in bulk en ook geen bulktransport.
(Tussen)opslag	Locatie waar een tussenhandelaar de logistiek van diervoeders heeft geconcentreerd. Op een (tussen)opslag worden verpakte diervoeders ontvangen, verdeeld en vervoerd naar verkooppunten of veehouders.

UBN nummer	Uniek Bedrijfs Nummer
Uitponden	De in verpakking gekochte mengvoeders en/ voedermiddelen worden verpakt in kleinverpakking overeenkomstig de uitpondregeling zoals opgenomen in Besluit diervoeders art. 20 b. en Regeling diervoeders art. 36 lid 2.
Veehouder	<p>Bedrijven of particulieren die landbouwhuisdieren houden.</p> <p>“Landbouwhuisdieren: Dieren behorend tot de soorten die gewoonlijk door de mens worden gevoederd en gehouden, en die worden gegeten dan wel waarvan de producten worden geconsumeerd of een andere bestemming hebben”.</p> <p>In deze hygiëncode wordt de term “veehouder” gebruikt.</p>
Verpakte diervoeders	Zodanig verpakt door de producent dat het diervoeder niet gecontamineerd kan worden door invloeden van buitenaf. Het betreft ondermeer zakgoed, potjes, emmers en big-bags.

4 HACCP Systeem eisen

4.1 Directieverantwoordelijkheid

4.1.1 Algemeen

De tussenhandelaar moet zich altijd bewust zijn van zijn verantwoordelijkheid voor de veiligheid van de diervoeders gedurende de periode dat hij de diervoeders verhandelt en in geval van verpakte diervoeders eventueel op zijn bedrijf aanvoert, opslaat, bewaart, uitpondt en aflevert.

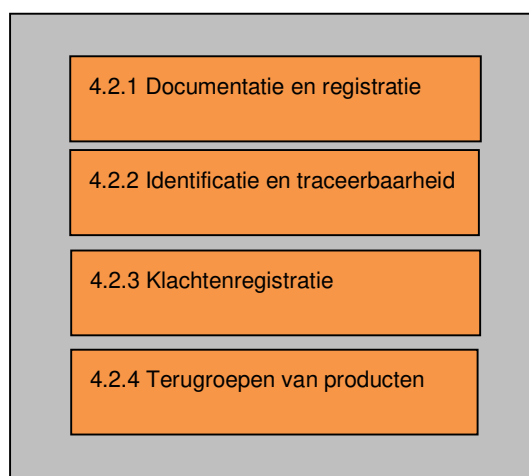
De tussenhandelaar dient ervoor te zorgen dat de werkzaamheden zodanig worden beheerst en uitgevoerd dat gevaren die de voederveiligheid in het gedrang kunnen brengen, voorkomen, geëlimineerd of tot een minimum beperkt worden.

- a. De tussenhandelaar dient zijn activiteiten te omschrijven (zie 6, overzicht procesbeheersing);
- b. activiteiten die niet onder deze hygiëncode vallen (zoals o.a. opslag kunstmest en huisdiervoeders) mogen geen negatieve invloed hebben op de diervoederproducten.

Voor een omschrijving van de activiteiten kan gebruik gemaakt worden van registratieformulier 1.

4.2 Kwaliteitshandboek

Om de voederveiligheid te kunnen waarborgen dient de tussenhandelaar over minimale procedures te beschikken ten aanzien van documentatie en registratie, identificatie en traceerbaarheid, klachtenregistratie en terugroepen van producten.

4.2.1 Documentatie en registratie

De tussenhandelaar dient te beschikken over een documentatiesysteem voor de vaststelling en beheersing van kritieke punten van de tussenhandel.

De ondernemer houdt een register bij met de vereiste documentatie, de vereiste registraties en de controles. Registraties moeten worden vastgesteld en bijgehouden om het bewijs te leveren dat wordt voldaan aan de eisen uit deze hygiëncode zodat de voedselveiligheid is geborgd.

De tussenhandelaar dient een handboek op te stellen en te onderhouden, dat voor zover van toepassing minimaal de volgende documentatie moet omvatten of daarnaar verwijst:

- a. een omschrijving van alle activiteiten van de tussenhandelaar zoals vereist in paragraaf 4.1.1;*
- b. gedocumenteerde procedures zoals in paragraaf 4.2 en;*
- c. andere documenten die de tussenhandelaar nodig heeft voor het realiseren van een doeltreffende planning, uitvoering en beheersing van de tussenhandel;*
- d. registraties die deze hygiëncode vereist;*
- e. registraties van controles alsmede analyseresultaten;*
- f. alle relevante wettelijk vereiste vergunningen, registraties en erkenningen in gevolge de diervoederwetgeving.*

Aanvullende GMP+ eisen

- *registratie van inspectierapportages en certificaten i.h.k.v. het GMP+ certificatieschema.*

Een gedocumenteerde procedure moet worden vastgesteld voor de beheersing, de identificatie, het opslaan, de bescherming, het terugvinden, de bewaartermijn en de vernietiging van registraties. Hieraan worden minimaal de volgende voorwaarden gesteld:

- g. registraties moeten leesbaar, gemakkelijk herkenbaar en terug te vinden zijn;*
- h. de bewaartermijn voor de registraties bedraagt minimaal drie jaren, tenzij in het kader van wettelijke of andere regelingen een langere bewaartermijn is vereist;*
- i. bovenstaande documenten en registraties dienen makkelijk toegankelijk te zijn en worden op verzoek ter inzage getoond aan de bevoegde autoriteit.*

4.2.2 Identificatie en traceerbaarheid

Diervoeders dienen traceerbaar te zijn vanaf de aankoop van het product tot en met de verkoop, inclusief transport.

De tussenhandelaar dient minimaal de volgende gegevens in de administratie vast te leggen:

Inkoop:

- a. naam, adres en telefoonnr. van de leveranciers van mengvoeders en voeder-middelen;*
- b. datum van levering;*
- c. soort product en samenstelling (hiervoor kan de tussenhandelaar de informa-tie uit de "productspecificaties" gebruiken die hij van zijn leveranciers ont-vangt);*
- d. hoeveelheid van elk aangeleverd product;*
- e. chargennummer, in voorkomend geval. Dit wordt ook wel aangeduid als refe-rentienummer/batchnummer/lotnummer.*

Door het bewaren van de inkoopbonnen zal de meeste informatie aanwezig zijn:

Uitponden:

- f. Datum van aanbreken zak;*
- g. soort product;*
- h. chargennummer, in voorkomend geval. Dit wordt ook wel aangeduid als refe-rentienummer/batchnummer/lotnummer.*

Verkoop:

Om de schade bij een calamiteit zoveel mogelijk te beperken, levert de tussenhan-delaar voldoende inspanning om van de veehouders de volgende gegevens te re-gistreren:

- i. naam, adres, telefoonnummer en UBN nummer¹ van afnemers;*
- j. datum van aflevering;*
- k. soort product;*
- l. hoeveelheid van elk afgeleverd product;*
- m. chargennummer, in voorkomend geval. Dit wordt ook wel aangeduid als refe-rentienummer/batchnummer/lotnummer;*
- n. transporteurs (indien van toepassing).*

¹ **Professionele veehouders beschikken over een UBN nummer.**

De overige klanten worden beschouwd als hobbyveeouders.

4.2.3 Klachten-/calamiteitenregistratie

De tussenhandelaar zet een systeem op voor de registratie en behandeling van klachten of calamiteiten. Het kan zijn dat een klacht of calamiteit dusdanig van aard is dat er gevaar is dat het diervoeder schade bij dieren kan veroorzaken. Het kan zijn dat misschien niet wordt voldaan aan de geldende normen. Ook gaat het om klach-ten c.q. afwijkingen zoals afwijkende verpakking, verkeerde levering, overschrijding van de garantiedatum van voeders, afwijkend transport; ongedierte gesignaleerd, etc. De tussenhandelaar dient dan beheersmaatregelen te treffen ter voorkoming of beheersing van het gevaar dat gesignaleerd is.

Het omgaan met klachten of calamiteiten waar diervoeders bij betrokken zijn is, af-hankelijk van de klacht, een gedeelde verantwoordelijkheid tussen tussenhandelaar en leverancier. Overleg met de leverancier kan dan ook noodzakelijk zijn.

De tussenhandelaar dient in ieder geval:

- a. de klacht/calamiteit te registreren;
Voor de registratie en behandeling van de klachten kan gebruik gemaakt worden van registratieformulier 2.;*
- b. contact op te nemen met de leverancier van de diervoeders;*
- c. in overleg met de leverancier de oorzaak te achterhalen en corrigerende maatregelen te treffen;*
- d. de getroffen corrigerende maatregelen te registreren;
De melding kan ook gedaan worden door de leverancier. De tussenhandelaar dient dan een kopie van de melding, door de leverancier, in zijn administratie te bewaren.*
- e. eventueel de klacht/calamiteit te melden bij de NVWA. Raadpleeg hiervoor de meldwijzer van de NVWA (zie www.nvwa.nl) of er gemeld moet worden. Dit kan ook in overleg met GMP+ International;*
- f. van de leverancier schriftelijk terugkoppeling te krijgen over de eindafwikkeling en afronding van de melding;*

Aanvullende GMP+ eisen

- Als het gaat om een potentieel gevaar dat niet door de tussenhandelaar en/of leverancier kan worden beheerst, en dat ook schade kan toebrengen aan andere partijen, dient de klacht gemeld te worden bij het GMP+ International (i.k.v. het Early Warning System). Met het GMP+ International dient overlegd te worden of dit consequenties heeft voor het betreffende diervoeder;*
- Registratieformulier 2 dient in ieder geval gebruikt te worden indien de klacht/calamiteit gemeld wordt bij het GMP+ International.*

4.2.4 Terugroepen van producten (recall)

De tussenhandelaar dient een systeem voor snelle recall vast te leggen in een procedure en te implementeren voor het geval een diervoeder wordt ontdekt dat niet veilig is voor mens en/of dier. Dit kan n.a.v. een klacht of calamiteit (zie paragraaf 4.2.3) of op verzoek van de leverancier van de diervoeders. Het terughalen van diervoeders is, afhankelijk van de klacht, een gedeelde verantwoordelijkheid. De leverancier heeft informatie van de tussenhandelaar nodig en andersom. Overleg met de leverancier kan dan ook noodzakelijk zijn.

Voordat eventueel teruggeroepen producten (retouren) opnieuw in het verkeer worden gebracht dient de tussenhandelaar deze opnieuw via een kwaliteitsbeheersingsprocedure te beoordelen (zie paragraaf 6.2.1).

De tussenhandelaar dient in overleg met de leverancier de volgende maatregelen te nemen:

- a. onmiddellijk, eventueel na ontvangst van een verzoek van de leverancier, informatie van een of meerdere afgeleverde partijen aan te leveren. Het gaat om de informatie uit paragraaf 4.2.2: Naam, adres, telefoonnummer en indien mogelijk UBN nummer van afnemers, afleverdatum en hoeveelheid;*
- b. de (particulieren) klant onmiddellijk informeren²;*
- c. de diervoeders onmiddellijk blokkeren of laten blokkeren;*
- d. de diervoeders terugroepen en terugleveren aan de leverancier.*

In annex 1 zijn richtlijnen voor een recall plan opgenomen.

² Publiekswaarschuwing bij onveilig diervoeder

Als het consumeren van een diervoeder tot nadelige effecten kan leiden voor dier- of volksgezondheid, en de afnemers van dit diervoeder zijn niet allen direct te benaderen, moet het bedrijf de afnemers van diervoeder via de media waarschuwen. Afhankelijk van het verspreidingsgebied van het product moet dat via landelijke of regionale dagbladen en altijd in combinatie met een persbericht. Zie Annex 1 voor een voorbeeldadvertentie.

4.3 Verificatie

Om na te gaan of voldaan wordt aan de voorwaarden uit deze hygiënecode dient de tussenhandelaar het systeem te verifiëren. Dit kan door de resultaten van een interne audit te analyseren//beoordelen. Voor het uitvoeren van een interne audit kan gebruikt gemaakt worden van het registratieformulier 3.

De verificatie(interne audit) moet minimaal 1 keer per 12 maanden uitgevoerd worden. Indien er een "nee" wordt ingevuld, dient de tussenhandelaar corrigerende maatregelen te treffen en binnen 1 maand na invoering op effectiviteit te controleren. Deze werkwijze herhaalt zich tot voldaan wordt aan de voorwaarde.

5 Basisvoorwaarden

Het basisvoorwaardenprogramma voor de tussenhandel van diervoeders bestaat uit 5 onderdelen, zoals weergegeven in onderstaande figuur.

5.1 Personeel

De tussenhandelaar en zijn medewerkers die werkzaamheden uitvoeren die van invloed kunnen zijn op de voederveiligheid, dienen te beschikken over de nodige kennis, vaardigheden en vakbekwaamheid. Daarnaast dient de tussenhandelaar en zijn medewerkers zich bewust te zijn van het belang van hun activiteiten m.b.t. voederveiligheid.

- a. Dit kan door te beschikken over een diploma of gelijkwaardige ervaring op het gebied van voederveiligheid;
- b. het volgen van vakliteratuur en cursussen is gewenst. Dit geldt ook voor tijdelijk personeel;
- c. de tussenhandelaar dient per medewerker opleiding en/of beroepservaring en taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vast te leggen op een registratieformulier;
- d. waar relevant moet een persoon die de nodige kwalificaties bezit, met de kwaliteitsbeheersing worden belast;
- e. iedere medewerker dient schriftelijk op de hoogte gesteld te worden van zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden m.b.t. diervoederveiligheid. Dit geldt met name bij wijzigingen.

Registratieformulier 4 geeft invulling aan genoemde punten.

5.2 Bedrijfsinrichting

De bedrijfsinrichting is zodanig dat:

- a. de kans op fouten zo klein mogelijk is en verontreiniging, kruisverontreiniging en in het algemeen aantasting van de veiligheid en kwaliteit van de diervoeders zo veel mogelijk wordt voorkomen;
- b. geen verwarring tussen verschillende producten kan plaats vinden, de producten goed identificeerbaar zijn en dat kruisverontreiniging en bederf worden vermeden.

Algemeen:

- a. opslag dient plaats te vinden in schone en droge ruimten;
- b. de opslagruimte dient in goede staat van onderhoud te zijn;
- c. de opslagruimte moet worden verlicht door voldoende daglicht en/of kunstlicht zodat de werkzaamheden goed uitgevoerd kunnen worden;
- d. waar nodig moet de temperatuur zo laag mogelijk gehouden worden om condens en bederf te voorkomen;
- e. de opslagruimten is uitsluitend toegankelijk voor personen die daarvoor toestemming van de tussenhandelaar hebben.

Ramen, deuren en andere openingen:

- f. ramen en andere openingen moeten waar nodig zodanig zijn vervaardigd dat zij ondoorlaatbaar zijn voor schadelijke organismen. Deuren moeten goed sluiten en in gesloten toestand ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen zijn. Zij dienen zoveel mogelijk gesloten te zijn als de activiteiten dit toelaten. Ramen dienen zo nodig voorzien te worden van horren;
- g. waar afsluiting niet (permanent) mogelijk is (bijv. ventilatoren, deuren etc.) dienen maatregelen te zijn genomen (bv. horren of plastic flappen) om het binnenkomen van ongedierte te beperken.

Plafonds:

- h. plafonds en voorzieningen aan het plafond zijn waar nodig zodanig ontworpen, geconstrueerd en afgewerkt dat zich geen vuil kan ophopen en dat condens, ongewenste schimmelvorming en het loskomen van deeltjes waardoor de veiligheid en kwaliteit van de diervoeders kan worden aangetast, worden beperkt.

5.3 Vogels, huisdieren en ongedierte

De tussenhandelaar dient te voorkomen dat huisdieren, vogels, ongedierte en insecten en hun uitwerpselen in contact kunnen komen met het (opgeslagen) product. De tussenhandelaar dient een ongediertebestrijdingsplan op te stellen:

In het ongediertebestrijdingsplan zijn minimaal opgenomen:

- a. de soorten ongedierte die bestreden worden;
- b. welke middelen worden gebruikt waarmee ongedierte wordt geweerd en bestreden; Alleen toegelaten middelen worden gebruikt voor ongediertewering en ongediertebestrijding. Raadpleeg voor de meest actuele lijst van toegelaten ongediertewerings- en ongediertebestrijdingsmiddelen de databank van College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden op internet: www.ctgb.nl
- c. waar en met welke regelmaat de maatregelen worden uitgevoerd.

Voor registratie van de gegevens kan gebruik worden gemaakt van registratieformulier 5.

- d. Indien er gebruik wordt gemaakt van een professioneel ongediertewering en bestrijdingsbedrijf kan volstaan worden met het bewaren van de registratiebonnen afgegeven door het ongediertebestrijdingsbedrijf.*

In het kader van de Milieu wetgeving dient de ongediertebestrijding te worden uitgevoerd door een officieel ongediertebestrijdingsbedrijf of door hiervoor gediplomeerd eigen personeel.

5.4 Reiniging en desinfectie

Bederf en stof moeten worden voorkomen en onder controle gehouden worden om het binnendringen van schadelijke organismen in diervoeders te voorkomen.

Er moeten reinigingsprogramma's worden ingevoerd voor wat betreft de opslagruimten van het diervoeder (tussenopslag en verkooppunt), maar ook de ruimten waar afval opgeslagen wordt (zie paragraaf 5.5). De sporen van reinigings- en ontsmettingsmiddelen moeten, indien van toepassing, zo klein mogelijk gehouden worden.

In het reinigingsprogramma zijn minimaal opgenomen:

- a. de verantwoordelijkheden m.b.t. de reiniging;*
- b. welke ruimte;*
- c. de frequentie van de reiniging;*
- d. toepassing van de verschillende reinigings- en desinfectieregimes afhankelijk van de producten;*
- e. reinigings- en desinfectiemiddelen. Deze dienen geschikt te zijn voor het doel waarvoor zij gebruikt worden. Tevens dienen zij geen risico te vormen voor veiligheid van de diervoeders.*

Voor registratie van de gegevens kan gebruik worden gemaakt van registratieformulier 6.

5.5 Afval en giftig materiaal

Afval en giftig materiaal (o.a. gewasbeschermingsmiddelen, reinigingsmiddelen, ongediertebestrijdingsmiddelen, (kunst)meststoffen etc.) moet visueel als zodanig aangeduid worden en op zodanige wijze afgeschermd worden dat de kans op ongelukken of onbedoeld gebruik geëlimineerd wordt.

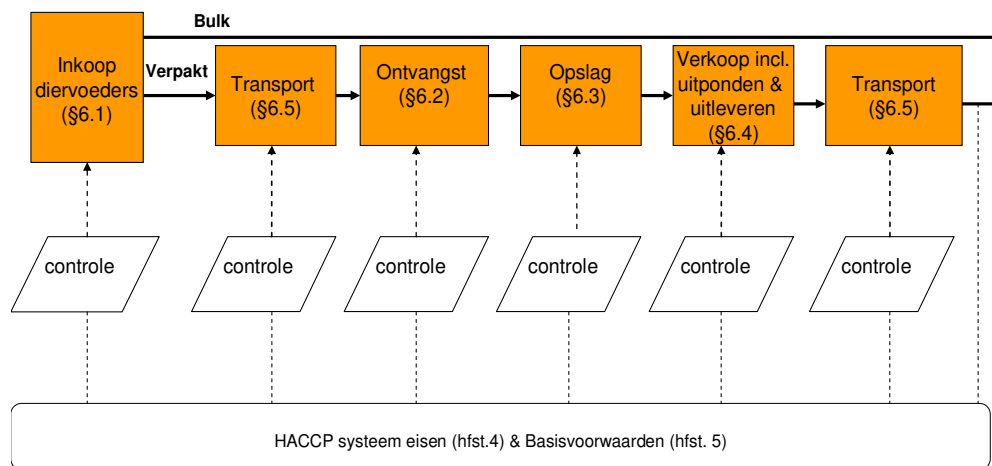
Het afval dient te worden verzameld of opgeslagen in aparte containers. Deze moeten gemakkelijk te identificeren zijn en moeten bedekt worden wanneer het afval ongedierte en insecten aantrekt;

- a. afval dient gescheiden van het diervoeder opslagen te worden;*
- b. de tussenhandelaar dient inzichtelijk te maken hoe het afval en de verwijdering daarvan wordt beheerst. De ondernemer moet kunnen aantonen dat het afval niet in de diervoederketen terecht is gekomen of kan komen. Bewaar de ontvangstbonnen van de afnemer.*

6 Beheersing van het proces

Middels de generieke uitwerking van de HACCP stappen voor de tussenhandel van diervoeders zijn de kritische punten in het proces vastgesteld en zijn algemene beheersmaatregelen opgesteld, zie het samenvattend overzicht.

Procesbeheersing tussenhandel in diervoeders

Samenvattend overzicht van gevaren, beheersmaatregelen, bewaking en corrigerende acties

PROCESSTAP	OMSCHRIJVING GEVAAR	RISICO-INSCHATTING ¹			TYPE BEHEERSMAATREGELEN	WIJZE VAN CONTROLE	FREQUENTIE	CORRIGERENDE ACTIE BIJ AFWIJKINGEN	REGISTRATIE
		KANS	ERNST	RISICO- KLASSE					
Inkoop (par. 6.1)	Product voldoet niet aan de wettelijke en GMP+ eisen	klein	groot	3	uitsluitend inkoop van mengvoeders en voedermiddelen bij i.h.k.v. de DHV geregistreerde of erkende bedrijven. uitsluitend inkoop van mengvoeders en voedermiddelen bij GMP+ gecertificeerde leveranciers	Beschikt leverancier nog over een geldige registratie of erkenning. Beschikt producent nog over een GMP+ of gelijkwaardig certificaat	Minimaal 1 keer per 12 maanden	Niet inkopen	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
Transport Aanvoer (par. 6.5)	(kruis)besmetting product	matig	matig	3	<u>Aan- en afvoer transport van verpakte producten in eigen beheer</u> - laadruimte dient schoon en droog te zijn - laadruimte volledig leeg en vrij van ladingresten en geur van voorgaande ladingen - bij samenladingen producten gescheiden houden	Visuele laadruimte inspectie	Voor iedere belading van de laadruimte	Niet beladen. Voor belading eerst reinigen van de laadruimte.	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
		klein	matig	2	<u>Afleveren door derden van bulk en verpakt product</u> - Uitsluitend door geregistreerde of erkende transporteurs die volgens de hygiencode wegtransport werken. - Verpakt: Uitsluitend bij bedrijven die voldoen aan eisen paragraaf 6.5.1. en overeenkomst mee gesloten is. - Bulk: Uitsluitend GMP+ gecertificeerde transporteur	Beschikt transporteur nog over een geldige registratie of erkenning. Nagaan of het bedrijf de afspraken nakomt Beschikt transporteur nog over een GMP+ of gelijkwaardig certificaat.	Minimaal 1 keer per 12 maanden	Geen gebruik meer van maken	afwijkingen registreren op registratieformulier 7

PROCESSTAP	OMSCHRIJVING GEVAAR	RISICO-INSCHATTING ¹			TYPE BEHEERSMAATREGELEN	WIJZE VAN CONTROLE	FREQUENTIE	CORRIGERENDE ACTIE BIJ AFWIJINGEN	REGISTRATIE
		KANS	ERNST	RISICO- KLASSE					
Ontvangst (par. 6.2)	Kwaliteitsverlies	klein	matig	2	- Verpakking schoon en onbeschadigd. - Garantiedatum niet gepasseerd	Visuele controle.	Iedere levering	verwijderen als afval of; terugsturen naar leverancier	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
	Kruisbesmetting/verontreiniging	klein	matig	2	- diervoeders die in contact zijn geweest met dieren niet meer retour nemen.	Beoordelen of retour mogelijk is.	Iedere retour	verwijderen als afval of terugsturen naar leverancier	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
Opslag (par. 6.3)	Kwaliteitsverlies en Kruisbesmetting	klein	matig	2	<u>Opslag van verpakte producten op het eigen bedrijf.</u> - kapotte verpakkingen repareren/verwijderen - verpakkingen niet op de grond plaatsen - etiketten leesbaar - garantiedatum niet overschrijden, fifo uitleveren	Visuele controle verpakkingen	Regelmatig, minimaal 1 keer per 12 maanden	verwijderen als afval of; terugsturen naar leverancier	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
		matig	matig	3	- gescheiden opslag diervoeder & niet-diervoeders				

PROCESSTAP	OMSCHRIJVING GEVAAR	RISICO-INSCHATTING ¹			TYPE BEHEERSMAATREGELEN	WIJZE VAN CONTROLE	FREQUENTIE	CORRIGERENDE ACTIE BIJ AFWIJKINGEN	REGISTRATIE
		KANS	ERNST	RISICO- KLASSE					
		klein	matig	2	<p><u>Opslag bij derden van bulk en verpakte producten</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitsluitend door geregistreeerde of erkende opslagbedrijven die volgens de DHV werken. - Verpakt: Uitsluitend bij bedrijven die voldoen aan eisen par. 6.3.1. en overeenkomst mee gesloten is. - Bulk: Uitsluitend GMP+ gecertificeerde opslagbedrijven. 	<p>Beschikt opslagbedrijf nog over een geldige registratie of erkenning.</p> <p>Nagaan of het bedrijf de afspraken nakomt</p> <p>Beschikt opslagbedrijf nog over een GMP+ of gelijkwaardig certificaat</p>	Regelmatig, minimaal 1 keer per 12 maanden		afwijkingen registreren op registratieformulier 7
Verkoop (incl. uitponden en uitleveren) (par. 6.4)	Diervoeder niet geschikt voor diersoort	klein	groot	3	- diervoeder verkopen bestemd voor diersoort volgens vermelding op verpakking en/of product specificatie blad.	Controle van informatie op etiket/product specificatie blad	ledere verkoop	Retour nemen en/of contact op met leverancier en bepaal corrigerende maatregel	afwijkingen registreren op registratieformulier 7
Transport afvoer (par. 6.5)	Zie transport aanvoer	matig	matig	3	Zie transport aanvoer	Zie transport aanvoer	Zie transport aanvoer	Zie transport aanvoer	Zie transport aanvoer

6.1 Inkoop

De tussenhandelaar koopt uitsluitend mengvoeder en/of voedermiddelen in van leveranciers die:

- a. *aantoonbaar geregistreerd of erkend zijn in het kader van de DHV;*
- b. *controleer regelmatig, bijvoorbeeld 1 x per 12 maanden, of de leverancier nog aan de gestelde eisen voldoet;*
- c. *onvolkomenheden bij inkoop dienen geregistreerd te worden op registratieformulier 7.*

Aanvullende GMP+ eisen

- a. *Gecertificeerd te zijn volgens een GMP+- certificaat (scope: productie van of handel in diervoeders) of;*
- b. *gecertificeerd te zijn volgens een gelijkwaardig certificaat;*
- c. *een kopie van het certificaat is in de administratie van de tussenhandelaar aanwezig. Dit is niet nodig als de producent in de GMP+ International bedrijven databank is opgenomen, zie www.gmpplus.org*

6.2 Ontvangst van verpakte diervoeders op het eigen bedrijf

Er mogen uitsluitend (verpakte) diervoeders ontvangen worden die aan de gestelde eisen voldoen zodat kwaliteitsverlies, kruisbesmetting en/of (gevaarlijke) verontreiniging verderop in het proces wordt voorkomen.

- a. *Het verpakkingsmateriaal van de diervoeders moet bij ontvangst schoon en onbeschadigd zijn. Controleer de verpakkingen bij iedere levering;*
- b. *controleer of het product is voorzien van een etiket. Zo niet, neem contact op met de leverancier;*
- c. *de garantiedatum van de diervoeders mag niet verstreken zijn. Controleer de garantiedatum van de diervoeders bij iedere levering;*
- d. *als een product of de verpakking niet aan de eisen voldoet, moet deze verwijderd worden, of geretourneerd worden aan de leverancier (afhankelijk wat er afgesproken is met de producent);*
- e. *onvolkomenheden bij ontvangst dienen geregistreerd te worden op registratieformulier 7.*

6.2.1 Retouren

Bij mogelijk retour (bijv. vanwege fouten bij bestelprocedure) dient de tussenhandelaar te beoordelen welke acties genomen moeten worden.

- a. *de tussenhandelaar dient te beoordelen of retouren vanwege fouten bij de bestelprocedure mogelijk zijn (producten moeten in de originele, schone ongeopende verpakking zitten, voorzien van het originele etiket, product is niet in de stallen opgeslagen geweest en niet in contact is geweest met dieren, etc.);*
- b. *om ziekteverspreiding te voorkomen mogen verpakte diervoeders die in contact zijn geweest met dieren niet meer retour genomen worden. Deze producten moeten gemakkelijk te identificeren zijn en als afval worden beschouwd;*

c. *retouren dienen te worden geregistreerd. Registratieformulier 7 kan gebruikt worden voor de omschrijving van deze registratie (zoals o.a. de oorzaak).*

6.3 Opslag

6.3.1 Opslag van verpakte diervoeders op het eigen bedrijf

Het (verpakte) diervoeder, dat de tussenhandelaar zelf heeft aangekocht, dient zodanig opgeslagen te worden dat kwaliteitsverlies, kruisbesmetting en/of (gevaarlijke) verontreiniging voorkomen wordt.

- a. De diervoeders dienen zoveel mogelijk opgeslagen en afgeleverd te worden volgens het first in - first out principe. Denk er daarbij aan de datum van aankomst of een partijcode op de verpakking te vermelden, als de leverancier dit nog niet heeft gedaan;
- b. plaats de diervoeders niet direct op de grond, maar bv. op pallets of in stellingen;
- c. om kruisbesmetting te voorkomen mogen diervoeders niet in aanraking komen met niet diervoeders zoals o.a. gewasbeschermingsmiddelen, reinigingsmiddelen, ongediertebestrijdingsmiddelen, (kunst)meststoffen etc.). Ter voorkoming van kruisbesmetting dienen deze producten gescheiden van het diervoeder opslagen te worden.

Controle diervoeder:

- a. *controleer regelmatig de verpakking en het etiket. De verpakking dient schoon en onbeschadigd te zijn. Kapotte verpakkingen repareren of kapotte zakken verwijderen (zie paragraaf 5.5);*
- b. *etiketten dienen duidelijk leesbaar te zijn;*
- c. *controleer regelmatig of de garantiedatum niet overschreden wordt;*
- d. *onvolkomenheden bij opslag en afleveren dienen geregistreerd te worden op registratieformulier 7.*

Aanvullende GMP+ eisen

Om kruisbesmetting te voorkomen mogen GMP+ gecertificeerde diervoeders niet in aanraking komen met niet GMP+ gecertificeerde diervoeders.

6.3.2 Opslag van bulk en verpakte diervoeders bij derden

Indien opslag in opdracht van de tussenhandelaar wordt verzorgd door een extern (opslag-) bedrijf, dient dit bedrijf:

- a. Aantoonbaar geregistreerd of erkend zijn in het kader van de DHV.
- b. De tussenhandelaar dient regelmatig te controleren, bijvoorbeeld 1 x per 12 maanden, of het (opslag-)bedrijf nog aan de gestelde eisen voldoet.
- c. De tussenhandelaar dient onvolkomenheden te registreren op registratieformulier 7.

Aanvullende GMP+ eisen

Verpakt:

- a. het (opslag-)bedrijf hoeft niet te beschikken over een GMP+- certificaat, maar dient wel te voldoen aan de eisen die gelden voor eigen opslag, zie paragraaf 6.3.1. De tussenhandelaar dient hierover afspraken te maken met het (opslag-)bedrijf. Deze afspraken dienen in een overeenkomst vastgelegd te worden.

In annex 2 is een voorbeeldovereenkomst opgenomen.

Bulk:

- b. het (opslag-)bedrijf dient te beschikken over een GMP+ certificaat (scope: opslag) of;
- c. gecertificeerd te zijn volgens een gelijkwaardig certificaat;
- d. een kopie van het certificaat is in de administratie van de tussenhandelaar aanwezig. Dit is niet nodig als het (opslag-)bedrijf in de GMP+ International bedrijven databank is opgenomen, zie www.gmpplus.org.

6.4 Verkoop (inclusief uitponden en uitleveren)

De tussenhandelaar verkoopt diervoeders uitsluitend aan veehouders. De diervoeders dienen geschikt te zijn voor de bestemde diersoort.

- a. In geval van uitponden dienen de etiketgegevens van de desbetreffende diervoeders ter inzage aanwezig te zijn op de plaats van verkoop. D.w.z. boven elke bak of bij de kassa dient vermeld te worden dat de etiketgegevens van de desbetreffende diervoeders ter inzage (en op verzoek) in een ordner aanwezig zijn. Of digitaal opgeslagen en op verzoek uitprinten;
- b. diervoeders waarvan de garantiedatum reeds voor een belangrijk deel is verstreken, mogen slechts afgeleverd worden indien de zekerheid bestaat dat het diervoeder voor het verstrijken van de garantiedatum opgevoerd wordt;
- c. onvolkomenheden bij verkoop dienen geregistreerd te worden op registratieformulier 7.

Aanvullende GMP+-voorwaarden

Zie GMP+ BA6 Minimumvoorwaarden Etiketteren en Afleveren voor aanvullende voorwaarden met betrekking tot de handel in GMP+ gecertificeerd diervoeder en aanvullende etiketteringsvoorwaarden.

6.5 Transport

6.5.1 Aan- en afvoer transport van verpakte diervoeders in eigen beheer

Indien de tussenhandelaar het verpakte diervoeder zelf transporteert naar zijn eigen bedrijf en/of naar de afnemer, dienen de laadruimte en technische hulpwerktuigen van de gebruikte transportmiddelen schoon te zijn.

- a. *De laadruimte dient schoon en droog te zijn;*
- b. *de laadruimte dient volledig leeg te zijn en vrij van ladingsresten en geur van voorgaande ladingen;*
- c. *indien de laadruimte niet aan de voorwaarden in a en b voldoet is reiniging noodzakelijk. De laadruimte dient minimaal geveegd te worden;*
- d. *bij samenladingen van diervoeders en andere producten/materialen dient kruisverontreiniging te worden voorkomen;*
- e. *onvolkomenheden bij transport dienen geregistreerd te worden op registratieformulier 7.*

6.5.2 Afleveren door derden van bulk en verpakte diervoeders

Indien het transport in opdracht van de tussenhandelaar wordt verzorgd door een extern (transport-)bedrijf, dient dit bedrijf:

- a. *aantoonbaar geregistreerd of erkend zijn in het kader van de DHV.*
- b. *De tussenhandelaar dient regelmatig te controleren, bijvoorbeeld 1 x per 12 maanden, of de transporteur nog aan de gestelde eisen voldoet.*
- c. *De tussenhandelaar dient onvolkomenheden te registreren op registratieformulier 7.*

Aanvullende GMP+ eisen

Verpakt:

- a. *de transporteur beschikt over een B4 Transport certificaat (scope Wegtransport) of;*
- b. *de transporteur beschikt niet over een GMP+ certificaat, maar dient wel te voldoen aan de eisen die gelden voor eigen transport, zie paragraaf 6.5.1. De tussenhandelaar dient hierover afspraken te maken met de transporteur. Deze afspraken dienen in een overeenkomst vastgelegd te worden.*

In annex 3 is een voorbeeldovereenkomst opgenomen.

Bulk:

- c. *de transporteur dient te beschikken over een B4 Transport certificaat (scope Wegtransport) of;*
- d. *gecertificeerd te zijn volgens een gelijkwaardig certificaat;*
- e. *een kopie van het certificaat is in de administratie van de tussenhandelaar aanwezig. Dit is niet nodig als de transporteur in de GMP+ International bedrijven databank is opgenomen, zie www.gmpplus.org.*

Part 2 Registratieformulieren bij de Hygiëncode Tussenhandel

In de hygiëncode wordt verwezen naar registratieformulieren. Deze registratieformulieren vormen een belangrijk deel van de procescontrole. Hiermee kan zichtbaar worden gemaakt dat de beschreven procedures zijn uitgevoerd. De registratieformulieren zijn slechts voorbeelden. Indien op een bedrijf formulieren voorhanden zijn die dezelfde of mogelijk nog meer informatie verstrekken, is gebruik van de aanwezige formulieren ook toegestaan.

Let op: maak kopieën van de formulieren.

De volgende registratieformulieren zijn beschikbaar:

- Registratieformulier 1 activiteiten tussenhandelaar
- Registratieformulier 2 klachten/calamiteitenformulier EWS Meldingsformulier
- Registratieformulier 3 vragenlijst interne audit en verificatie
- Registratieformulier 4 overzicht medewerkers
- Registratieformulier 5 ongediertebestrijding
- Registratieformulier 6 reiniging
- Registratieformulier 7 afwijkende situaties

REGISTRATIEFORMULIER 1: ACTIVITEITEN TUSSENHANDELAAR**Adresgegevens**

Naam bedrijf :.....
 Straatnaam+nr. :.....
 Postcode :..... Plaats:.....
 Telefoonnummer(s) :.....

Indien van toepassing:

(Tussen)opslaglocatie

Straatnaam+nr. :.....
 Postcode :..... Plaats:.....
 Telefoonnummer (s) :.....

Locatie verkooppunt

Straatnaam+nr. :.....
 Postcode :..... Plaats:.....
 Telefoonnummer (s) :.....

- Aankruisen indien er meerdere verkooppunten zijn. Voeg een aparte adressenlijst als bijlage bij.

Diervoeder

	Activiteiten	Producten
Bulk	☐ Inkoop-verkoop ☐ Transport (uitbesteed) ☐ Opslag (uitbesteed)	☐ Voedermiddelen * ☐ Mengvoerders *
Verpakt product	☐ Inkoop-verkoop ☐ (Tussen)opslag (eigen beheer) ☐ Opslag verkooppunt ☐ Opslag (uitbesteed) ☐ Uitponden ☐ Transport(eigen beheer) ☐ Transport (uitbesteed)	☐ Voedermiddelen * ☐ Mengvoerders *

- Aankruisen indien er ook "niet-GMP+ gecertificeerde diervoeders" verhandeld worden. Voeg een aparte lijst met activiteiten en type producten als annex bij.

Overige producten

Let op: deze producten mogen geen nadelig invloed hebben op de diervoeders

	Activiteiten	Producten
	☐ Inkoop-verkoop ☐ (Tussen)opslag (eigen beheer) ☐ Opslag verkooppunt ☐ Transport (eigen beheer)	☐ Kunstmest ☐ Diergeneesmiddelen ☐ ☐

*: De specificaties van deze producten worden beschreven op de verpakking of op begeleidende documenten (bij bulkproducten)

Datum:..... **Handtekening:**.....

REGISTRATIEFORMULIER 2: EWS MELDINGSFORMULIER

U kunt het formulier met de hand invullen, maar bij voorkeur digitaal. Een Word-versie van dit formulier is ook gepubliceerd op de website van GMP+ International. U dient de grijs gearceerde velden verplicht in te vullen, waar van toepassing.

Toelichting

De tijdige en volledige melding van overschrijding van de maximale toegestane normen van ongewenste stoffen in diervoeder, is van groot belang. In de praktijk kan het soms lastig blijken om het EWS meldingsformulier volledig in te vullen bij de eerste melding, omdat niet alle noodzakelijke details beschikbaar zijn. De eerste melding dient in dat geval ten minste de gegevens te bevatten die onmisbaar zijn voor een juiste eerste beoordeling van het incident. Vervolgens dient de deelnemer de ontbrekende gegevens zo snel mogelijk aan te vullen en te versturen.

Het meldingsformulier dient te worden verstuurd aan:

- a. GMP+ International (zie GMP+ BA5)
- b. De betreffende bevoegde autoriteit in uw land / regio (in geval van wettelijke verplichting).
- c. De certificatie-instelling die verantwoordelijk is voor de GMP+ FSA-certificatie.

1)	E-mail adres van GMP+ International:	ews@gmpplus.org
2)	E-mail adres van bevoegde autoriteit (in land of regio van vestiging)	
3)	E-mail adres van certificatie-instelling (die certificeert voor de GMP+FSA module):	

ALGEMENE INFORMATIE	
4)	Datum en tijdstip van de melding:
5)	Gemeld door (naam van persoon die de leiding heeft):
BEDRIJFS- EN CONTACTINFORMATIE	
6)	Bedrijfsnaam:
7)	Straat + huisnummer.:
8)	Postcode + stad:
9)	Land:
10)	GMP+ nummer:
11)	- Wettelijk erkenningsnummer bedrijf / registratienummer (EU Ver. 183/2005)(EU market): - Erkenningsnummer EU Ver. 1069/2009 (dierlijke bijproducten) (indien van toepassing):
12)	Naam van contactpersoon:
13)	Telefoonnummer van contactpersoon:
14)	Telefoonnummer van contactpersoon buiten kantooruren:
15)	Telefoonnummer van een tweede contactpersoon buiten kantooruren:
16)	E-mail adres contactpersoon:

<u>RISICO (AARD VAN ONREGELMATIGHEID/MOGELIJKE RISICO)</u>	
17)	Waargenomen gevaar/gevaren:
18)	Mogelijke oorzaak (bevestigd/vermoed):
19)	(Waarschijnlijke) datum van oorzaak:
20)	Datum waarop de onregelmatigheid is waargenomen:
21)	Is er een risicobeoordeling uitgevoerd m.b.t. de specifieke situatie? (ja/nee) Conclusie van risicoanalyse: Ernstig risico (ja/nee)
22)	Motivatie:
23)	Impact op gezondheid van dieren (ja/nee)
24)	Symptomen:
<u>BEMONSTERING EN ANALYSE</u>	
25)	Datum van bemonstering:
26)	Bemonstering informatie/plaats:
27)	Analyse uitgevoerd: (ja/nee) Indien ja, kunt u het analysecertificaat bijsluiten
28)	Datum van productanalyse:
29)	Gegevens van laboratorium dat de analyse heeft uitgevoerd (name, adres, land):
30)	Analyseresultaten en uitkomst van analyse:
31)	Van toepassing zijnde wetgeving (EU/nationaal/andere norm):
32)	Maximaal toegestane norm:
<u>PRODUCT (INFORMATIE OVER HET PRODUCT EN BETROKKEN PRODUCTPARTIJ)</u>	
33)	Productnaam:
34)	Merknaam/handelsnaam:
35)	Productcategorie: (kies uit:) -mengvoeder -toevoegingsmiddel voor diervoeder -voedermiddel -voormengsel diervoeder -voer voor gezelschapsdieren -overig
36)	In geval van voedermiddel: Nummer in catalogus van voedermiddelen (Verordening 68/2013)(EU markt):
37)	Productaspect (soort verpakking (bulk/verpakt product, beschrijf verpakkingseenheden)):
38)	Product is voor welke diersoort bedoeld? (indien van toepassing)
39)	Identificatie van de partij: (partijcode)
40)	Totale nettogewicht/volume van de partij:
41)	Houdbaarheidsdatum van de partij:
42)	Temperatuur (indien van toepassing):

43)	Distributiestatus van de partij (waar bevindt de gemelde partij zich op dit moment?): (zie ook hoofdstuk Distributie van het product/de partij)	
44)	Is de partij onderdeel van een grotere eenheid (ja/nee): Indien ja, is het bekend hoe groot de eenheid is en wat de locatie is van de resterende producten?	
<u>OORSPRONG EN LEVERANCIER VAN HET PRODUCT</u>		
45)	Land van oorsprong van de producten:	
46)	Indien de oorsprong van het product verschilt van het meldende bedrijf: gegevens van producent, handelaar of importeur: (hieronder): (kies uit:) -producent -fabrikant -exporteur -handelaar/tussenpersoon -transporteur -importeur -opslag -overig:....	
47)	Is de producent uw directe leverancier? (Ja/nee)	
48)	Bedrijfsnaam van leverancier (1):	
49)	Straat + huisnummer:	
50)	Land:	
51)	Postcode + stad:	
52)	GMP+ nummer (indien van toepassing), of: -niet-gecertificeerd -gecertificeerd in overeenstemming met ander certificatieschema dan GMP+ FSA (naam van schema):	
53)	-Wettelijk erkenningsnummer bedrijf / registratienummer (EU Ver. 183/2005)(EU markt): -Erkeningsnummer EU Ver. 1069/2009 (dierlijke bijproducten) (indien van toepassing):	
54)	Naam van contactpersoon bij leverancier:	
55)	Telefoonnummer van contactpersoon:	
56)	Telefoonnummer van contactpersoon buiten kantooruren:	
57)	Telefoonnummer van een tweede contactpersoon buiten kantooruren:	
58)	E-mail adres contactpersoon	

DISTRIBUTIE VAN HET PRODUCT/DE PARTIJ	
59)	Is het besmette product (reeds) op de markt gebracht? Ja/nee
60)	Producten gedistribueerd in uw eigen land: Ja/nee Indien ja: Annex Distributielijst/Lijst met ontvangers met namen, locaties en hoeveelheden
61)	Producten bij eindgebruiker (veehouder): Ja/nee Indien ja: Hoeveelheden
62)	Producten gedistribueerd in EU lidstaten: Ja/nee Indien ja: Distributielijst/Lijst met ontvangers met namen en hoeveelheden
63)	Producten gedistribueerd buiten EU: Ja/nee Indien ja: Annex Distributielijst/Lijst met ontvangers met namen en hoeveelheden
CORRECTIEVE MAATREGELEN EN GEÏNFORMEERDE PARTIJEN	
64)	Is het product/de partij geblokkeerd? Ja/nee
65)	Is het product reeds teruggeroepen? Ja/nee Indien ja: hoeveelheden
66)	Is het product reeds vernietig? Ja/nee Indien ja: hoeveelheden
67)	Zijn de klanten reeds geïnformeerd? Ja/nee Indien ja: Annex Distributielijst/Lijst met ontvangers per land
68)	Is de leverancier al op de hoogte gesteld? Ja/nee
69)	Andere ketenpartners of instanties op de hoogte gesteld? Ja/nee Indien ja: wie?
70)	Andere genomen maatregelen:
71)	Verplichte maatregelen? (door bevoegde autoriteiten) Ja/nee Indien ja, welke?
72)	Te nemen maatregelen in de nabije toekomst:

BIJGESLOTEN DOCUMENTEN (VOEG DE VOLGENDE DOCUMENTEN BIJ INDIEN BESCHIKBAAR)			
		Bijgesloten (ja/nee)	Kan beschikbaar worden gesteld aan derden (ja/nee)
73)	Analyse rapport(en)		
74)	Distributielijst/Lijst met ontvangers		
75)	Contracten/Afleverdocumenten/rekeningen		
76)	Transport- en vrachtdocumenten		
77)	Risicobeoordeling van het EWS-geval of situatie		
78)	Product/partijdocumenten zoals etiketten en foto's		
79)	Fytosanitair certificaat		
80)	CVED/CED (Common Veterinary Entry document/Common Entry Document) indien Verordening (EU) 669/2009 van toepassing is		
81)	Overig		
<u>OVERIGE INFORMATIE</u>			
82)	Welke overige informatie met betrekking tot de onregelmatigheid/mogelijke risico is van belang?		
<u>DATUM EN HANDTEKENING</u>			
83)	Datum: Handtekening: Naam:		

Fax + 31 (0)70 307 41 30

Mail ews@gmpplus.org

REGISTRATIEFORMULIER 3: VRAGENLIJST INTERNE AUDIT + VERIFICATIE

Dit formulier moet 1 x per 12 maanden ingevuld worden.

Wanneer u bij één of meerdere vragen "nee" heeft ingevuld, moet u na een maand de vragenlijst weer invullen.

Datum:

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
HACCP SYSTEEM EISEN			
1. Zijn de activiteiten omschreven, zie registratieformulier 1?	§ 4.1.1		
2. Is er een handboek aanwezig met de volgende procedures: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Documentatie en registratie ☐ Identificatie en registratie ☐ Klachtenregistratie ☐ Early Warning System ☐ Terugroepen van producten ☐ Verificatie 	§ 4.2		
3. Zijn alle documenten en registraties bijgehouden en gearchiiveerd voor minimaal 3 jaar? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Controles en inspecties ☐ analyses en certificaten ☐ vergunningen, registraties en erkenningen 	§ 4.2.1		
4. Zijn de gegevens van alle leveranciers + producten in de administratie opgenomen? <ul style="list-style-type: none"> ☐ n.a.w. gegevens ☐ datum levering ☐ soort product, samenstelling ☐ hoeveelheid ☐ gebruikt transport ☐ chargenummer, in voorkomend geval (referentienummer, batchnummer, lotnummer) 	§ 4.2.2		
5. Zijn in geval van uitponden alle gegevens van de producten in de administratie aanwezig? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Datum van aanbreken zak ☐ Soort product ☐ chargenummer, in voorkomend geval (referentienummer/batchnummer/lotnummer) 	§ 4.2.2		

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
6. Wordt voldoende inspanning geleverd om de gegevens van de professionele veehouders te registreren? ☐ n.a.w gegevens, telefoonnummer en UBN nummer ☐ datum van aflevering ☐ soort product ☐ hoeveelheid ☐ chargenummer , in voorkomend geval (referentienummer/batchnummer/lotnummer) ☐ transporteurs	§ 4.2.2		
7. Is een systeem opgezet voor de registratie en behandeling van klachten of calamiteiten? ☐ registratie van klachten en getroffen acties (registratieformulier 2) ☐ overleg met leverancier (inclusief terugkoppeling over de afronding van de melding) ☐ eventuele melding bij de NVWA	§ 4.2.3		
8. Is een schriftelijk recall-plan vastgesteld en bevat deze de minimum voorgeschreven elementen? ☐ Informatie leveren over de afnemers (o.a. UBN nummers) ☐ De klant onmiddellijk informeren ☐ Zie bijlage 1 voor verdere invulling	§ 4.2.4		
9. Verificatie (zie aan het eind van deze vragenlijst. Conclusie vastleggen). ☐ Wordt deze vragenlijst minimaal 1 keer in de 12 maanden ingevuld?	§ 4.3		

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
ALGEMENE EISEN			
Personeel 10. Beschikken de tussenhandelaar en zijn medewerkers die werkzaamheden uitvoeren die van invloed kunnen zijn op de voederveiligheid over de nodige kennis, vaardigheden en vakbekwaamheid? Zie registratieformulier 4	§ 5.1		
11. Is iedere medewerker schriftelijk op de hoogte gesteld van zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden m.b.t. diervoederveiligheid? Zie registratieform. 4	§ 5.1		
Bedrijfsinrichting (alleen bij eigen opslag) 12. Wordt de kans op fouten (verwarring tussen verschillende producten), verontreiniging, kruisbesmetting, bederf en in het algemeen aantasting van de veiligheid en kwaliteit van de diervoeders zo veel mogelijk voorkomen? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Opslagruimte dient schoon, droog en in goede staat van onderhoud te zijn ☐ Voldoende daglicht en/of kunstlicht ☐ Adequate temperatuur i.v.m. condensvorming ☐ Opslagruimte alleen toegankelijk voor personen met toestemming ☐ Ramen, deuren en andere openingen waar nodig ondoorlaatbaar voor schadelijke organismen. ☐ Plafonds: vuil ophoping, condens-, schimmelvorming en het loskomen van deeltjes worden beperkt. 	§ 5.2		

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
Vogels, huisdieren en ongedierte (alleen bij eigen opslag) 13. Wordt voorkomen dat huisdieren, vogels, ongedierte en insecten en hun uitwerpselen in contact komen met het diervoeder? 14. Is een ongediertebestrijdingsplan opgesteld? Zie reg.formulier 5	§ 5.3 § 5.3		
Reiniging en desinfectie (alleen bij eigen opslag) 15. Wordt een reinigingsprogramma ingevoerd voor de opslagruimten van het diervoeder en de ruimte waar de afval opgeslagen wordt? Zie registratieformulier 6. 16. Worden de sporen van reinigings- en ontsmettingsmiddelen zo klein mogelijk gehouden?	§ 5.4 § 5.4		
Afval en giftig materiaal (alleen bij eigen opslag) 17. Wordt afval en materiaal dat niet geschikt is als diervoeder afgezonderd en geïdentificeerd?	§ 5.5		
BEHEERSING VAN HET PROCES			
18. Wordt een gevaren- en risicoanalyse uitgevoerd voor de bedrijfsprocessen en indien nodig corrigerende acties toegepast en geregistreerd?	§ 6.0		
Inkoop 19. Wordt diervoeder uitsluitend van geregistreerde of erkende leveranciers ingekocht? 20. Wordt diervoeder uitsluitend van GMP+ erkende leveranciers ingekocht?	§ 6.1		
Ontvangst van verpakte diervoeders op het eigen bedrijf			
21. Worden uitsluitend verpakte diervoeders ontvangen die voldoen aan gestelde eisen zodat kwaliteitsverlies, kruisbesmetting en/of verontreiniging wordt voorkomen? (o.a. schone/onbeschaadigde verpakking, voorzien van etiket, garantiedatum in orde)	§ 6.2		
Retouren 22. Wordt goed om gegaan met mogelijke retouren? (beoordeling of retour mogelijk is, adequate opslag en registratie in form.7).	§ 6.2.1		

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
<p>Opslag van <i>verpakte</i> diervoeders op het eigen bedrijf</p> <p>23. Worden verpakte diervoeders zodanig opgeslagen dat kwaliteitsverlies, kruisbesmetting en/of verontreiniging voorkomen wordt? (first in-first out principe toepassen bij aflevering, diervoeders niet direct op de grond plaatsen, niet diervoeders gescheiden houden)</p> <p>24. Worden GMP+ diervoeders apart opgeslagen van de niet GMP+ gecertificeerde diervoeders?</p> <p>Opslag bij derden van <i>bulk</i> en <i>verpakte</i> diervoeders</p> <p>25. Beschikt het opslagbedrijf over een geldige registratie of erkenning (i.h.k.v. de DHV)?</p> <p>Bulkopslag:</p> <p>26. Beschikt het opslagbedrijf over een GMP+ certificaat? (kopie van het certificaat in de administratie bewaren of voor de controle gebruik maken van de GMP+ International database)</p> <p>Opslag verpakte diervoeders:</p> <p>27. Is een overeenkomst getekend met het externe opslagbedrijf? Zie Voorbeeldovereenkomst (bijlage 2)</p>	§ 6.3		
<p>Verkoop (incl. uitponden en uitleveren)</p> <p>28. Worden diervoeders uitsluitend aan veehouders verkocht?</p> <p>29. Worden producten uitgepond? Zo ja, zijn de etiketgegevens van de desbetreffende diervoeders ter inzage aanwezig?</p> <p>30. Wordt voldaan aan aanvullende etiketteringsvoorwaarden uit GMP+ BA6 (bijv. positieve declaratie)</p> <p>30. 31. Worden diervoeders verkocht die uitsluitend geschikt zijn voor de bestemde diersoort?</p>	§ 6.4		
<p>Transport</p> <p><i>Bij transport van verpakte producten in eigen beheer:</i></p> <p>31. Is te allen tijde de laadruimte schoon en droog?</p> <p>32. Wordt bij samenladingen van diervoeders en andere producten/materialen kruisverontreiniging voorkomen?</p>	§ 6.5.1		

Vraag	Eisen beschreven in:	Ja / Nee / N.v.t.	Te nemen maatregel bij afwijking
<u>Bij transport van bulk- en verpakte diervoeders door derden:</u> 33. Beschikt de transporteur over een geldige registratie of erkenning (i.h.k.v. de DHV)? <u>Bulktransport door derden:</u> 33. Beschikt de transporteur over een GMP+ certificaat? (kopie van het certificaat in de administratie bewaren of voor de controle gebruik maken van de GMP+ International database) <u>Transport verpakte diervoeders:</u> 34. Is een overeenkomst getekend met het externe transportbedrijf? Zie Voorbeeldovereenkomst (bijlage 3).	§ 6.5.2		
35. Worden alle type onvolkomenheden/afwijkende situaties geregistreerd op registratieformulier 7?			

VERIFICATIE: Om na te gaan of voldaan wordt aan de voorwaarden uit deze hygienecode dient de tussenhandelaar het systeem te verifiëren. Dit kan door de resultaten van een interne audit te analyseren/beoordelen. Voor het uitvoeren van een interne audit kan gebruikt gemaakt worden van dit registratieformulier (registratieformulier 3).

De verificatie(interne audit) moet minimaal 1 keer per 12 maanden uitgevoerd worden. Indien er een "nee" wordt ingevuld, dient de tussenhandelaar corrigerende maatregelen te treffen en binnen 1 maand na invoering op effectiviteit te controleren. Deze werkwijze herhaalt zich tot voldaan wordt aan de voorwaarde.

CONCLUSIE: VOLDOET HET VOEDERVEILIGHEIDSSYSTEEM AAN DE EISEN?
 ZO NIET: WELKE VERBETERINGEN WORDEN DOORGEVOERD?

.....

REGISTRATIEFORMULIER 4: OVERZICHT MEDEWERKERS

Datum:					
Naam medewerker	Functie	Opleiding (kopie diploma bijvoegen)	Ervaring (functie/jaren)	Taken, Verantwoordelijkheden Bevoegdheden*	Paraaf voor gezien medewerker
				T: V: B:	
				T: V: B:	
				T: V: B:	
				T: V: B:	
				T: V: B:	
				T: V: B:	

REGISTRATIEFORMULIER 5: ONGEDIERTEBESTRIJDING**(Frequentie:de frequentie kan o.a. bepaald worden op basis van de hygiëne van de ruimtes)**(bijvoegen **plattegrond** met de nummers van de plaatsen)

NAAM UITVOERDER:																			
NUMMER EN AARD VAN DE LOKDOZEN																			
Aard lokdoos R /M /VL ⇒ Datum ↓	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

O = Opname en aangevuld (indien nodig)

- = Geen opname

R = Rat

M = Muis

VL= Vliegend Ongedierte

naam middel / werkzame stof:

Naam middel / werkzame stof:

Naam middel / werkzame stof:

BEVINDINGEN (RESULTATEN) N.A.V. DE VORIGE KEER.....**OPMERKINGEN & ONDERNOMEN ACTIES:**

REGISTRATIEFORMULIER 6: REINIGING
 (Dit formulier dient 1 x per kwartaal ingevuld worden)

Voorraadmagazijn/verkoopplaats/Afvalopslag/.... (omcirkel wat van toepassing is)				
Object	Wijze van reiniging*	Naam gebruikt middel (indien van toepassing) Let op: volg de instructies op zoals op het etiket vermeld.	Frequentie (dagelijks, wekelijks, maandelijks, etc.)	Naam verantwoordelijke persoon / bedrijf / organisatie
plafonds				
Stellingen, rekken, schappen				
Vloeren				
Wanden				
.....				
.....				

* Wijze van reiniging: aangeven op welke wijze gereinigd is: droog / geveegd, water / hoge druk etc.

BEVINDINGEN / controle van het reinigingsprogramma.....

OPMERKINGEN & ONDERNOMEN ACTIES:.....

DATUM:.....

HANDTEKENING:

REGISTRATIEFORMULIER 7: AFWIJKENDE SITUATIES

Activiteit *:			
Datum	Omschrijving van afwijking	Verbetermaatregel / oplossing	Naam medewerker
* Activiteit: geef aan bij welke activiteit de afwijking is geconstateerd.			

Annex 1: Recall plan

In het recall plan dienen de volgende elementen opgenomen te zijn. De volledigheid van het plan hangt af van de omvang van de organisatie.

1. Redenen voor een recall actie;
2. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden van tussenhandelaar en leverancier;
3. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de recall coördinator en indien van toepassing het recall team;
4. Criteria voor de start en de beëindiging van een recall;
5. Noodmaatregelen;
6. Informatie aan het eigen personeel;
7. Informatie extern: afnemers, ketenpartijen, productschap(pen), certificerende instelling(en), brancheorganisaties, overheid, media, andere betrokkenen;
8. Voorbeeldteksten van persberichten, advertenties, waarschuwingen, brieven. Zie hieronder;
9. Nalooplijsten, lijsten van contactpersonen, lijsten van de media, lijsten van externe deskundigen;
10. Registratie van gegevens en ervaringen;
11. Rapportage en evaluatie;
12. Nazorg.

Voorbeeldmodel recall bericht

(dit bericht voldoet aan de door de NVWA opgestelde richtlijnen)

(TITEL): “Naam tussenhandelaar en/of leverancier” haalt “productnaam” terug

“Naam tussenhandelaar en/of leverancier” haalt “productnaam” met houdbaarheidsdatumterug. Reden hiervoor is.....

Om risico's te vermijden verzoeken wij u het desbetreffende artikel terug te brengen naar (één van de filialen van) “bedrijfsnaam”. U ontvangt dan bij teruggave het aankoopbedrag retour.

Voor nadere informatie kunt u bellen met: “vermelding telefoonnummer”

Wij danken u voor uw medewerking en bieden u onze excuses aan voor het ongemak.

“Bedrijfsnaam/bedrijfsgegevens”

Annex 2: Voorbeeldovereenkomst (opslag-)bedrijf

Ter borging van de veiligheid van de geleverde dienst, opslag van verpakte diervoeders, verklaart opslagbedrijf (naam, adres, woonplaats), dat:

- a. de diervoeders zoveel mogelijk opgeslagen en afgeleverd worden volgens het first in - first out principe. Denk er daarbij aan de datum van aankomst of een partijcode op de verpakking te vermelden, als de leverancier dit nog niet heeft gedaan;
- b. de diervoeders niet direct op de grond geplaatst worden, maar bv. op pallets of in stellingen;
- c. diervoeders en niet-diervoeders, zoals o.a. gewasbeschermingsmiddelen, reinigingsmiddelen, ongediertebestrijdingsmiddelen, (kunst)meststoffen etc. gescheiden opgeslagen worden. Dit om kruisbesmetting te voorkomen;
- d. GMP+ gecertificeerde diervoeders en niet-GMP+ gecertificeerde diervoeders niet met elkaar in aanraking komen;
- e. er regelmatig visuele controle plaatsvindt op:
 1. de verpakking. De verpakking dient schoon en onbeschadigd te zijn;
 2. de garantiedatum. De garantiedatum mag niet gepasseerd zijn.
- f. indien niet wordt voldaan aan de bovenstaande kwaliteitsaspecten, de tussenhandelaar (naam tussenhandelaar) daarvan zo snel mogelijk op de hoogte wordt gesteld;
- g. (de tussenhandelaar kan aanvullende voorwaarden opnemen).

Plaats en datum :

Handtekening :

Annex 3: Voorbeeldovereenkomst transporteur

Ter borging van de veiligheid van de geleverde dienst verklaart transportbedrijf (naam, adres, woonplaats), dat alvorens de laadruimte wordt ingezet voor het transport van verpakte diervoeders:

- a. de laadruimte schoon en droog is;
- b. de laadruimte volledig leeg is en vrij van ladingsresten en geur van voorgaande ladingen;
- c. een passend reinigingsregime wordt uitgevoerd, indien de laadruimte niet aan de voorwaarden in a en b voldoet De laadruimte dient minimaal geveegd te worden
- d. kruisverontreiniging wordt voorkomen bij samenladingen van diervoeders en andere producten/materialen;
- e. indien niet wordt voldaan aan de bovenstaande kwaliteitsaspecten, de tussenhandelaar (naam tussenhandelaar) daarvan zo snel mogelijk op de hoogte wordt gesteld;
- f. (de tussenhandelaar kan aanvullende voorwaarden opnemen).

Plaats en datum :

Handtekening :

GMP+ International

Braillelaan 9
2289 CL Rijswijk
The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)
+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)
e. info@gmpplus.org

Disclaimer:

Deze publicatie is vastgesteld om belangstellenden te informeren over GMP+ normen. De publicatie wordt regelmatig geactualiseerd. GMP+ International B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele onvolkomenheden in deze publicatie.

© GMP+ International B.V.

Alle rechten voorbehouden. De informatie uit deze publicatie mag worden geraadpleegd op het scherm, gedownload en geprint, mits dit gebeurt voor eigen, niet-commercieel gebruik. Voor ieder ander gewenst gebruik dient vooraf schriftelijke toestemming van GMP+ International B.V. te worden verkregen.